

Brüssel, 18. aprill 2024
(OR. en)

8583/24

Institutsioonidevaheline
dokument:
2016/0225(COD)

CODEC 1016
ASILE 52
RELEX 478
PE 82

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega luuakse liidu ümberasustamisraamistik ja muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 516/2014 – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Brüssel, 10.–11. aprill 2024)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel rida mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud eelnõu suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel.

Sellela seoses esitas kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni (LIBE) esimees Juan Fernando LÓPEZ AGUILAR (S&D, ES) nimetatud komisjoni nimel kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 121) eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks, mille kohta Malin BJÖRK (Vasakpoolsed, SE) oli koostanud raporti projekti. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus. Lisaks sellele esitas ID fraktsioon 14 muudatusettepanekut (muudatusettepanekud nr 122–136).

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 10. aprillil 2024 toimunud hääletusel eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 121) vastu. Muid muudatusettepanekuid vastu ei võetud. Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud muudatusettepanekutega komisjoni ettepanekusse tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

P9_TA(2024)0184

Liidu ümberasustamisraamistik

Euroopa Parlamendi 10. aprilli 2024. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse liidu ümberasustamisraamistik ja muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 516/2014 (COM(2016)0468 – C8-0325/2016 – 2016/0225(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2016)0468),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ning artikli 78 lõike 2 punkte d ja g, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0325/2016),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 25. jaanuari 2017. aasta arvamust¹,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 8. veebruari 2017. aasta arvamust²,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 8. veebruari 2024. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse väliskomisjoni ja eelarvekomisjoni arvamusi,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A8-0316/2017),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab

¹ ELT C 125, 21.4.2017, lk 40.

² ELT C 207, 30.6.2017, lk 67.

selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. aprillil 2024. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/..., millega luuakse liidu ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise raamistik ning muudetakse määrust (EL) 2021/1147

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 78 lõike 2 punkte d ja g,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt³

¹ ELT C 125, 21.4.2017, lk 40.

² ELT C 207, 30.6.2017, lk 67.

³ Euroopa Parlamendi 10. aprilli 2024. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu tõdes oma 10. oktoobri 2014. aasta järel dustes „Meetmete võtmine rändevoogude paremaks haldamiseks“, et võttes arvesse rändevoogudest mõjutatud liikmesriikide tehtud jõupingutusi, peaksid kõik liikmesriigid andma oma panuse ■ ümberasustamise eesmärgi ■ õiglasesse ja tasakaalustatud saavutamisse.
- (2) *Käesolev määrus põhineb 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga täiendatud 28. juuli 1951. aasta ÜRO Genfi pagulasseisundi konventsiooni (edaspidi „Genfi konventsioon“) täielikul kohaldamisel.*
- (3) *Liidu ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise raamistik (edaspidi „liidu raamistik“) tuleks luua muude seaduslike võimaluste täiendamiseks. Liidu raamistik peaks pakkuma kõige ebasoodsamas olukorras olevate rahvusvahelist kaitset vajavate kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute jaoks liidu ja liikmesriigi õiguse kohast püsivat lahendust.*

- (4) *ÜRO Peaassamblee kutsus 19. septembril 2016 riike üles tõhustama ümberasustamistegevust ja kavandama pagulasküsimusega laiahaardelise tegelemise raamistikku, millega riigid püüaksid tagada ümberasustamiskohti ja muid seaduslikke võimalusi sellises ulatuses, mis võimaldaks rahuldada iga-aastast ümberasustamisvajadust, mille määrab kindlaks ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet (UNHCR). ÜRO Peaassambleel 17. detsembril 2018 vastu võetud globaalses pagulasraamistikus nähakse ette, et riikidelt oodatakse vabatahtlikku panustamist ümberasustamisprogrammide ulatuse, suuruse ja kvaliteedi tagamisse või parandamisse.*
- (5) Komisjon tõi oma 13. mai 2015. aasta teatises „Euroopa rände tegevuskava“ esile vajaduse võtta vastu ühine lähenemisviis kaitset vajavatele põgenikele kaitse andmiseks ümberasustamise kaudu.

- (6) Oma 8. juuni 2015. aasta soovitusel Euroopa ümberasustamiskava kohta soovitas komisjon liikmesriikidele, et ümberasustamise aluseks peaks olema võrdse jaotamise põhimõte. Seejärel esitasid nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajad 20. juuli 2015. aasta kohtumise tulemusena järeldused 22 504 selgelt rahvusvahelist kaitset vajava isiku ümberasustamise kohta mitmepoolsete ja riiklike kavade kaudu. Ümberasustamiskohad jaotati liikmesriikide ning Islandi, Liechtensteini, Norra ja Šveitsi vahel vastavalt nimetatud järelduste lisas esitatud kohustustele.
- (7) Komisjon esitas 15. detsembril 2015 liikmesriikidele ja assotsieerunud riikidele soovitusel, mis käsitleb vabatahtlikku põgenike humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kava Türgiga, soovitades osalevatel riikidel võtta vastu Süüriast konflikti tagajärjel põgenenud isikud, kes vajavad rahvusvahelist kaitset. ■
-
- (8) Komisjon teatas oma 6. aprilli 2016. aasta teatises „Euroopa ühise varjupaigasüsteemi reformimine ja seaduslike võimaluste parandamine Euroopasse jõudmiseks“, et ta kavatseb esitada ettepaneku struktureeritud ümberasustamissüsteemi kohta, millega luuakse liidu ümberasustamisalaste tegevuspõhimõtete raamistik ja esitatakse ühine lähenemisviis, mida kohaldada rahvusvahelist kaitset vajavate isikute turvalise ja seadusliku liitu saabumise suhtes.

- (9) Euroopa Parlament rõhutas oma 12. aprilli 2016. aasta resolutsioonis olukorra kohta Vahemerel ja ELi tervikliku rändekäsituse vajalikkuse kohta, et vaja on kogu liitu hõlmavat alalist ümberasustamisprogrammi, mille raames tagatakse olulise hulga pagulaste ümberasustamine, võttes arvesse liidus kaitset taotlevate pagulaste koguarvu.
- (10) *Komisjon esitas 27. septembril 2017 liikmesriikidele soovitus, milles käsitletakse seaduslike võimaluste parandamist rahvusvahelist kaitset vajavate inimeste jaoks. Vastusena lubasid liikmesriigid pakkuda 50 039 ümberasustamiskohta.*
- (11) Olemasolevatele algatustele tuginedes *ja olemasoleva rahvusvahelise struktuuri raames* tuleks rahvusvahelist kaitset vajavate *kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute vastuvõtmiseks* luua kindel ja usaldusväärne liidu raamistik ning rakendada seda vastavalt *ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kavale (edaspidi „liidu kava“), milles tuleks täielikult arvesse võtta* liikmesriikide konkreetset *teavet nende võetud* kohustuste kohta.

- (12) *Liidu raamistik tuleks seada ümberasustamiseks ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmiseks tehtavate rahvusvaheliste jõupingutuste konteksti. Liidu raamistiku panus ülemaailmsete ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise vajaduste rahuldamisse peaks aitama tugevdada liidu partnerlust kolmandate riikidega ning selle eesmärk peaks olema väljendada solidaarsust sellistes piirkondades asuvate riikidega, kuhu suur hulk rahvusvahelist kaitset vajavaid isikuid on ümber asustatud, aidates leevendada nende riikidele avalduvat survet, toetades nende riikide suutlikkust parandada vastuvõtmise ja rahvusvahelise kaitse tingimusi ning vähendades rahvusvahelist kaitset vajavate kolmanda riigi kodanike ja kodakondsuseta isikute ebaseaduslikku ja ohtlikku edasiliikumist.*
- (13) *Selleks et aidata kaasa ümberasustamiseks ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmiseks tehtavate jõupingutuste suurendamisele ning vähendada eri riikide ümberasustamistavade ja -menetluste vahelisi erinevusi, tuleks kehtestada ühine menetlus koos ühiste vastuvõtmise tingimuste ja vastuvõtmisest keeldumise põhjustega, samuti ühised põhimõtted, millest lähtuda vastu võetud isikutele staatuse määramisel.*

- (14) Ühine vastuvõtmismenetlus peaks põhinema liikmesriikide *ja, kui see on kohaldatav, UNHCR* varasematel kogemustel seoses ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmisega ning olemasolevatel standarditel.
- (15) *Liikmesriigis seaduslikult elavate kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute või liidu kodanike pereliikmete vastuvõtmisel ei tohiks piirata õigusi, mis on sätestatud nõukogu direktiivis 2003/86/EÜ⁴, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2004/38/EÜ⁵ ega perekonna taasühinemist käsitlevas liikmesriigi õiguses. Seepärast tuleks vastuvõtmisel keskenduda pereliikmetele, kes jäävad nimetatud direktiivide või asjakohase liikmesriigi õiguse kohaldamisalast välja või kes ei saa oma perekonnaga taasühineda muudel põhjustel.*
- (16) *Perekonna ühtsuse tagamiseks tuleks kõik pereliikmed, kelle puhul liikmesriik kavatseb viia läbi vastuvõtmismenetluse, kes täidavad vastuvõtmise tingimusi ja kelle suhtes ei kehti vastuvõtmisest keeldumise põhjused, võtta reeglina võimaluse korral vastu koos. Kui see ei ole võimalik, siis tuleks kõik need pereliikmed, keda koos vastu ei võetud, võtta hiljem vastu esimesel võimalusel. Sellise konkreetse perekonna suhete kindlaksmääramisel, kellest kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik käesoleva määruse kohaselt sõltub, peaksid liikmesriigid tunnistama, et tuumperest välja jäävad sugulased võivad olla viimane turvavõimalus isikute jaoks, kelle ellujäämine, psühholoogiline tugi ja emotsionaalne heaolu sõltub üksnes perekonnast.*

⁴ Nõukogu 22. septembri 2003. aasta direktiiv 2003/86/EÜ perekonna taasühinemise õiguse kohta (ELT L 251, 3.10.2003, lk 12).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

- (17) *Liikmesriikidel peaks olema võimalik valida, kelle puhul nad viivad läbi vastuvõtmismenetluse, sealhulgas perekonna koosseisuga seotud kaalutluste alusel. Valiku tegemisel peaksid liikmesriigid lähtuma perekonna ühtsuse põhimõttest. Liikmesriikidel peaks olema võimalik nõuda, et kolmanda riigi kodanikud või kodakondsuseta isikud tõendaksid peresuhte olemasolu.*
- (18) *Mõistet „oht rahvatervisele“ käsitatakse Maailma Terviseorganisatsiooni rahvusvahelistes tervise-eeskirjade tähenduses epideemiaohuga haigusena.*
- (19) *Vastuvõtmismenetlus koosneb järgmistest etappidest: asjakohasel juhul suunamine, isiku tuvastamine, registreerimine, hindamine ja vastuvõtmise kohta otsuse tegemine; ümberasustamise korral rahvusvahelise kaitse andmise otsus või humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise korral otsus rahvusvahelise kaitse või riigisisese õiguse alusel humanitaarsetel põhjustel staatuse andmise kohta.*
- (20) *Positiivne otsus vastuvõtmise kohta tähendab, et sellise otsuse teinud liikmesriik on isiku, kelle puhul ta on viinud läbi vastuvõtmismenetluse ümberasustamise või humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise eesmärgil, vastuvõtmise heaks kiitnud. Negatiivne otsus vastuvõtmise kohta tähendab, et asjaomane liikmesriik ei ole isiku vastuvõtmist heaks kiitnud.*

- (21) *Enne rahvusvahelise kaitse andmist tuleks põhjalikult hinnata kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku rahvusvahelise kaitse vajadusi.*

■

- (22) *Erakorralise vastuvõtmise korral tuleks käesoleva määrusega kehtestatud vastuvõtmisnõuete hindamist kiirendada. Erakorraline vastuvõtmine ei peaks tingimata olema seotud piirkondade või kolmandate riikidega, kust vastuvõtmine toimub käesoleva määruse kohaselt. Kõiki liikmesriike tuleks julgustada pakkuma erakorralise vastuvõtmise kohti.*
- (23) *Vastuvõtmismenetlus tuleks läbi viia nii kiiresti kui võimalik, tagades samal ajal, et liikmesriikidel on piisavalt aega iga juhtumi asjakohaseks läbivaatamiseks. Liikmesriigid peaksid ■ tegema kõik selle tagamiseks, et kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kelle vastuvõtmise kohta on tehtud positiivne otsus, siseneb nende territooriumile hiljemalt 12 kuu möödumisel sellise otsuse tegemise kuupäevast.*

- (24) *Selliste isikute isikuandmeid, kellele on antud rahvusvaheline kaitse või kooskõlas käesoleva määrusega liikmesriigi antud staatus humanitaarsetel põhjustel, tuleks säilitada viis aastat alates riigi tasandil registreerimise kuupäevast. Nimetatud viieaastast ajavahemikku tuleks pidada vastuvõtmismenetluse eesmärkidel piisavaks, kuna enamik sellistest isikutest on elanud liidus mitu aastat ja saanud mõne liikmesriigi kodakondsuse. Arvestades, et need kolmanda riigi kodanikud või kodakondsuseta isikud, keda on vastuvõtmisele eelnendud ■ kolme aasta jooksul keeldutud mõnda liikmesriiki vastu võtmast, kuivõrd nende puhul on olnud piisavalt alust arvata, et nad kujutaksid endast ohtu vastuvõtmisjuhtumit läbi vaatava liikmesriigi kogukonnale, avalikule korrale, julgeolekule või rahvatervisele, või põhjusel, et nende kohta on Schengeni infosüsteemi või mõne liikmesriigi riiklikku andmebaasi sisestatud hoiatusteade sisenemise keelamiseks, tuleks käesoleva määruse kohaselt jätta vastu võtmata, tuleks nende andmeid säilitada kolm aastat alates kuupäevast, mil vastuvõtmise kohta tehti negatiivne otsus. Arvestades, et käesoleva määruse tingimuste alusel võidakse keelduda selliste kolmanda riigi kodanike vastuvõtmisest, kes ei ole vastuvõtmisele eelnendud kolme aasta jooksul andnud oma nõusolekut, et neid võetakse vastu konkreetseesse liikmesriiki, või on sellise nõusoleku tagasi võtnud, tuleks nende andmeid säilitada ■ kolm aastat alates menetluse lõpetamise kuupäevast. Säilitamistähtaega tuleks lühendada teatavate eriolukordade puhul, kui ei ole vaja isikuandmeid nii kaua säilitada. Kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku andmed tuleks viivitamata ja püsivalt kustutada, kui kõnealune isik saab mõne liikmesriigi kodakondsuse.*

- (25) Puudub õigus *taotleda vastuvõtmist või saada liikmesriigi poolt vastu võetud. Samuti ei ole liikmesriikidel kohustust isikut käesoleva määruse kohaselt vastu võtta.*
- (26) *Peamiseks vastuvõtmise liigiks peaks olema ümberasustamine, mida täiendavad humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmine ja erakorraline vastuvõtmine vastavalt eriasjaoludele.*
- (27) *Liidu raamistikus tuleks seada eesmärgiks, et kõik liikmesriigid annavad panuse liidu kava rakendamisse ning suurendavad oma ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise jõupingutusi selleks, et aidata märgatavalt kaasa ülemaailmsete ümberasustamisvajaduste rahuldamisele, sealhulgas erakorraliste juhtumite korral.*
- (28) *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1147⁶ loodud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond peaks selleks andma rahalise toetuse vormis sihtotstarbelist abi iga inimese kohta, kes on liidu raamistiku kohaselt vastu võetud, ning samuti meetmete jaoks, millega luua liidu raamistiku rakendamiseks sobiv taristu ja teenused.*

⁶ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1147, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (ELT L 251, 15.7.2021, lk 1).*

- (29) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/2303⁷ asutatud Euroopa Liidu Varjupaigaamet (edaspidi „varjupaigaamet“) peaks liikmesriike nende taotluse korral ja vastavalt oma volitustele toetama liidu kava rakendamisel, näiteks aidates neil rakendada vastuvõtmismenetluse teatavaid elemente, samuti kooskõlastades liikmesriikide vahel tehnilist koostööd ja hõlbustades nende vahel taristu jagamist.*
- (30) Asjakohastel foorumitel, sealhulgas ümberasustamise ja täiendavate võimaluste konsultatsioonidel tuleks edendada heade tavade vahetamist ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise valdkonnas osalejate vahel.*

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2303, mis käsitleb Euroopa Liidu Varjupaigaametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 439/2010 (ELT L 468, 30.12.2021, lk 1).

- (31) Et tagada ühesugused tingimused liidu raamistiku rakendamiseks, tuleks nõukogule anda rakendamisvolitused koostada liidu *kaheaastane kava ja muuta seda kava*, milles määratakse kindlaks **■** *vastuvõetavate* isikute koguarv ning *märgitakse, milline osa sellest arvust peaks olema ette nähtud ümberasustamiseks, humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmiseks ja erakorraliseks vastuvõtmiseks*; liikmesriikide liidu kavas osalemise üksikasjad ja liikmesriikide panused *vastuvõetavate* isikute koguarvust; *selliste isikute konkreetse rühma või konkreetsete rühmade kirjeldus, kelle suhtes liidu kava tuleks kohaldada, ning täpsed andmed piirkondade või kolmandate riikide kohta, kust vastuvõtmine toimub.*
- (32) *Selliste rakendamisvolituste andmine nõukogule on põhjendatud, võttes arvesse asjaolu, et need rakendamisvolitused puudutavad riiklikke täitevvolitusi seoses kolmanda riigi kodanike vastuvõtmisega liikmesriikide territooriumile.*
- (33) *Liidu kava muutmine uute asjaolude ilmnemisel võiks hõlmata uusi piirkondi või kolmandaid riike puudutavaid panuseid, mis saadakse olemasolevate panuste ümberjaotamise või uute panuste jagamise teel, võttes seejuures täielikult arvesse liikmesriikide poolt kõrgetasemelisele ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise komiteele (edaspidi „kõrgetasemeline komitee“) vabatahtlikkuse alusel esitatud teavet.*

- (34) *Nimetatud rakendamis*volitusi tuleks kasutada vastavalt komisjoni ettepanekule, mis käsitleb **■** *vastuvõetavate* isikute koguarvu ning *täpseid andmeid piirkondade või kolmandate riikide kohta, kust vastuvõtmine toimub, võttes täielikult arvesse ettepanekule eelnevalt liikmesriikide poolt kõrgetasemelisele komiteele vabatahtlikkuse alusel esitatud teavet.*

Komisjon peaks oma ettepaneku *liidu kava kohta* esitama samal ajal, kui ta esitab ettepaneku liidu aastaeelarve projekti kohta, *tehes seda aastal, mis eelneb kaheaastasele ajavahemikule, mille jooksul nimetatud liidu kava rakendatakse. Vajaduse korral peaks komisjon liidu kava muutmise ettepaneku esitama samal ajal, kui ta esitab vastava ettepaneku liidu paranduseelarve projekti kohta.* Nõukogu peaks seadma eesmärgiks võtta ettepanek vastu kahe kuu jooksul. **■**

-
- (35) Varjupaigaküsimusi käsitleva liidu õigustiku rahvusvahelise kaitse sisu puudutavad sätted peaksid kehtima hetkest, mil *vastuvõetud* isik, *kellele on antud rahvusvaheline kaitse*, saabub asjaomase liikmesriigi territooriumile, *või kui rahvusvaheline kaitse antakse pärast asjaomase isiku saabumist liikmesriigi territooriumile, hetkest, mil sellele isikule antakse rahvusvaheline kaitse.*

(36) Vastuvõtmismenetluse õnnestumiseks on oluline, et vastuvõetud isikud integreeruvad vastuvõtvasse ühiskonda. Vastuvõetud isikutel peaks olema samasugune ligipääs integratsioonimeetmetele nagu rahvusvahelise kaitse saajatel vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2024/...⁸⁺. Liikmesriigid peaksid saama nõuda sellistes integratsioonimeetmetes osalemist ainult juhul, kui need integratsioonimeetmed on kergesti ligipääsetavad, kättesaadavad ja tasuta. Liikmesriigid peaksid samuti pakkuma kolmanda riigi kodanikele ja kodakondsuseta isikutele lahkumiseelset tutvustavat programmi, kui seda peetakse võimalikuks. Selline programm võiks sisaldada teavet nende õiguste ja kohustuste kohta, keelekursusi ja teavet liikmesriigi sotsiaalse, kultuurilise ja poliitilise olukorra kohta. Sellist teavet võiks anda ka pärast seda, kui isik on sisenenud asjaomase liikmesriigi territooriumile, või selle võiks lisada integratsioonimeetmete hulka, võttes arvesse vastuvõetud isiku erilist ebasoodsat olukorda.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2024/..., mis käsitleb nõudeid, millele kolmanda riigi kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule, millega muudetakse nõukogu direktiivi 2003/109/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2011/95/EL (ELT L ..., ELI: ...).

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse kuupäev, number, pealkiri, ELT avaldamisviide ja ELI viide.

Liikmesriigid peaksid saama korraldada ka saabumisjärgseid tutvustavaid programme, mis on kohandatud vastuvõetud isikute vajadustele, et juhendada neid isikuid eelkõige vastuvõtva liikmesriigi keele õppimise, hariduse ja tööturule juurdepääsu valdkonnas, võttes seejuures arvesse nende erilist ebasoodsat olukorda. Selliste programmide rakendamisse peaksid liikmesriikide kehtestatava korra kohaselt olema võimaluse korral kaasatud asjaomased organid ja isikud, näiteks kohalikud asutused ja juba vastu võetud isikud.

- (37) *Kõikide käesoleva määruse alusel vastu võetud isikute, sealhulgas riigisisese õiguse alusel humanitaarsetel põhjustel staatuse saanud isikute teisest rännet tuleks püüda ära hoida. Liikmesriigid peaksid tegema liidu õigus- ja poliitikaraamistikus tulemuslikult koostööd ning võtma põhjendamatu viivitusega uuesti vastu isikud, kes on kooskõlas käesoleva määrusega vastu võetud ja asuvad liikmesriigis, kus neil ei ole õigust viibida.*
- (38) *Ilma et see piiraks õigust taotleda rahvusvahelist kaitset, võivad liikmesriigid humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise korral teha esialgsel hinnangul põhineva otsuse võtta kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik oma territooriumile vastu ja anda sellele isikule riigisisese õiguse alusel staatuse humanitaarsetel põhjustel.*

- (39) *Riigisisese õiguse alusel humanitaarsetel põhjustel antud staatus peaks tagama õigused ja kohustused, mis on samaväärsed määruse (EL) 2024/...⁺ artiklites 20–26 ja 28–35 sätestatud täiendava kaitse saajate õiguste ja kohustustega. Selline staatus tuleks ära võtta üksnes juhul, kui isiku staatuse saamise tingimuste kohta ilmnevad pärast staatuse andmise otsuse tegemist uued asjaolud või uued tõendid.*
- (40) Liidu üldise olukorra hindamisel Euroopa iga-aastase varjupaiga- ja rändearuande raames tuleks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/...⁹⁺⁺ iga liikmesriigi jõupingutuste ülevaatlikuks kajastamiseks võtta arvesse liidu ja riiklike ümberasustamis- või humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kavade alusel liikmesriikide poolt vastuvõetud kolmanda riigi kodanike arvu.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2024/... varjupaiga ja rände haldamise kohta, millega muudetakse määruseid (EL) 2021/1147 ja (EL) 2021/1060 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 604/2013 (ELT L ..., ELI: ...).

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse kuupäev, number, pealkiri, ELT avaldamisviide ja ELI viide.

(41) Arvestades UNHCRi eksperditeadmisi seoses rahvusvahelist kaitset vajavate isikute erineval viisil vastuvõtmisega kolmandatest riikidest, kuhu nad on ümber asunud, liikmesriikidesse, kes on nõus neid vastu võtma, peaks UNHCRil olema liidu raamistiku kohaselt jätkuvalt võtmeroll [1]. Lisaks UNHCRile peaks ka muid rahvusvahelisi osalejaid, nagu [2] Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon, *olema võimalik kutsuda üles* abistama liikmesriike liidu raamistiku rakendamisel.

[3]

(42) Tuleks luua kõrgetasemeline komitee, kes *konsulteeriks* [4] liidu raamistiku rakendamisel sidusrühmadega. *Kõrgetasemeline komitee peaks andma komisjonile nõu küsimustes, mis on seotud liidu raamistiku rakendamisega, sealhulgas vastuvõetavate isikute soovitatud arvu ning piirkondade ja kolmandate riikide kohta, kust vastuvõtmine peaks toimuma, võttes arvesse UNHCRi ülemaailmsete ümberasustamisvajaduste prognoosi. Kõrgetasemeline komitee peaks saama anda soovitusi. Komisjon peaks kutsuma liikmesriike üles teatama kõrgetasemelise komitee koosolekul vabatahtlikkuse alusel oma osalemise üksikasjad, sealhulgas vastuvõtmise liigi ja riigid, kust vastuvõtmine toimub, samuti oma panuse kõnealuse liidu kava kohaselt vastu võetavate isikute koguarvust.*

(43) Liikmesriikide poolset ümberasustamist ja *humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmist* käesoleva määruse alusel tuleks toetada asjakohase rahastusega liidu üldeelarvest. *Liidu raamistiku* nõuetekohase ja elujõulise toimimise võimaldamiseks *tuleks muuta* määrust (EL) 2021/1147.

(44) Käesolev määrus ei mõjuta liikmesriikide õigust võtta vastu või rakendada riiklikke ümberasustamiskavasid, [5] näiteks juhul, kui nad teevad kättesaadavaks täiendavad *vastuvõtmiskohad*, ületades neile [6] liidu *kavas* ette nähtud vastuvõetavate isikute *koguarvu*.

- (45) Tagada tuleks täiendavus liidu raamistikus ettevõetavate ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise algatustega.
- (46) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja peetakse kinni eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtetest ning seega tuleks seda kohaldada kooskõlas kõnealuste õiguste ja põhimõtetega, eriti lapse õigustega, õigusega perekonnaelu austamisele ja diskrimineerimiskeelu üldpõhimõttega.
- (47) Igasugune liikmesriikide asutuste poolne isikuandmete töötlemine käesoleva määruse raames peaks toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) **2016/679**¹⁰.

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

(48) Igasugune ■ varjupaigaameti ■ poolne isikuandmete töötlemine käesoleva määruse raames peaks toimuma kooskõlas *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1725¹¹* ning määrusega (EL) 2021/2303¹ ning lähtuma vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõttest.

(49) *Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt luua liidu raamistik, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda liidu ümberasustamisraamistiku ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.* ■

(50) ■ ELi lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule (ELi toimimise leping) lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 ning artikli 4a lõike 1 kohaselt, ja ilma et see piiraks kõnealuse protokoll artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. ■

■

(51) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

Artikkel 1
Reguleerimisese

I. Käesoleva määrusega

- a)** luuakse liidu ümberasustamise *ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise* raamistik (edaspidi „liidu raamistik“) kolmanda riigi kodanike *või* kodakondsuseta isikute vastuvõtmiseks liikmesriikide territooriumile eesmärgiga anda neile *käesoleva määrusega kooskõlas*
- i)** rahvusvaheline *kaitse või*
- ii)** *riigisisese õiguse alusel humanitaarsetel põhjustel staatus, millega tagatakse õigused ja kohustused, mis on samaväärsed määruse (EL) .../...⁺ artiklites 20–26 ja 28–35 sätestatud täiendava kaitse saajate õiguste ja kohustustega, ning*
- b)** *kehtestatakse käesoleva määruse rakendamise eesmärgil õigusnormid kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute vastuvõtmiseks liikmesriikide territooriumile ümberasustamise või humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise teel.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE- CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

2. *Käesoleva määrusega ei kehtestata kolmanda riigi kodanikele või kodakondsuseta isikutele õigust taotleda vastuvõtmist või saada vastu võetud liikmesriigi territooriumile.*
3. *Käesoleva määrusega ei kohustata liikmesriike kolmanda riigi kodanikku või kodakondsuseta isikut vastu võtma.*
4. *Liikmesriigid annavad oma panuse artiklis 8 osutatud liidu ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kavasse (edaspidi „liidu kava“) vabatahtlikkuse alusel. Liikmesriigid esitavad artikli 11 alusel loodud kõrgetasemelisele ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmisele komiteele vabatahtlikkuse alusel teavet oma osalemise kohta, sealhulgas vastuvõtmise liigi ja piirkondade või kolmandate riikide kohta, kust vastuvõtmine toimub, samuti oma panuse kohta liidu kava kohaselt vastu võetavate isikute koguarvust.*

Käesolevas määruses *kasutatakse järgmisi mõisteid:*

- 1) „ümberasustamine“ – *ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti (UNHCR) suunamisel kolmandast riigist, kuhu isik on olnud sunnitud ümber asuma, mingi liikmesriigi territooriumile sellise kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku vastuvõtmine,*
 - a) *kes täidab artikli 5 lõike 1 kohaseid vastuvõtmise tingimusi;*
 - b) *kelle suhtes ei kehti artikli 6 kohased vastuvõtmisest keeldumise põhjused ning*
 - c) *kellele antakse rahvusvaheline kaitse liidu ja liikmesriigi õiguse kohaselt ning kellel on võimalik saada püsiv lahendus;*
- 2) „rahvusvaheline kaitse“ – *määruse (EL) .../...⁺ artikli 3 punktis 3 määratletud rahvusvaheline kaitse;*
- 3) „humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmine“ – *kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku vastuvõtmine, mis liikmesriigi taotluse korral toimub Euroopa Liidu Varjupaigaameti (edaspidi „varjupaigaamet“), UNHCRi või muu asjaomase rahvusvahelise organi suunamisel, kolmandast riigist, kuhu isik on olnud sunnitud ümber asuma, mingi liikmesriigi territooriumile ning kui vähemalt esialgse hinnangu alusel*
 - a) *see isik täidab artikli 5 lõike 2 kohaseid vastuvõtmise tingimusi;*
 - b) *sellise isiku suhtes ei kehti artikli 6 kohased vastuvõtmisest keeldumise põhjused ning*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE- CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

- c) *sellisele isikule antakse kooskõlas käesoleva määruse artikli 9 lõikega 17 rahvusvaheline kaitse või riigisisese õiguse alusel humanitaarsetel põhjustel staatus, millega tagatakse õigused ja kohustused, mis on samaväärsed määruse (EL) .../...⁺ artiklites 20–26 ja 28–35 sätestatud täiendava kaitse saajate õiguste ja kohustustega;*
- 4) *„erakorraline vastuvõtmine“ – pakilise õigusliku või füüsilise kaitse vajadusega või kohest meditsiiniabi vajavate isikute vastuvõtmine ümberasustamise või humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise teel.*

Artikkel 3

Liidu ümberasustamise *ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise* raamistik

Liidu raamistikuga

- a) *tagatakse kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute, kes täidavad vastuvõtmise tingimusi ja kelle puhul ei kehti käesoleva määruse kohased vastuvõtmisest keeldumise põhjused, seaduslik ja turvaline saabumine liikmesriigi territooriumile, selleks et anda neile kooskõlas käesoleva määrusega rahvusvaheline kaitse või riigisisese õiguse alusel staatus humanitaarsetel põhjustel, nagu on osutatud artikli 2 punkti 3 alapunktis c, ning julgustatakse kõiki liikmesriike tegema selleks rohkem jõupingutusi;*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE- CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

- b) *aidatakse suurendada liidu panust rahvusvahelistesse ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise algatustesse, eesmärgiga suurendada kättesaadavate ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kohtade koguarvu;*
- c) *aidatakse tugevdada liidu partnerlusi sellistes piirkondades asuvate kolmandate riikidega, kuhu suur hulk rahvusvahelist kaitset vajavaid isikuid on ümber asunud.*

Artikkel 4

Selliste *piirkondade* ja kolmandate riikide *kindlaksmääramine*, kust *liidupoolne* ümberasustamine *või humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmine* toimub

Piirkonnad ja kolmandad riigid, kust toimub *liidupoolne* ümberasustamine *või humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmine*, määratakse kindlaks peamiselt järgmise alusel:

- a) *UNHCRi ülemaailmsete ümberasustamisvajaduste prognoos;*
- b) *turvalise keskkonna parandamise ja turvaliste alade suurendamise võimalused kolmandates riikides;*
- c) *kolmandate riikide võetud ümberasustamise või humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kohustuste ulatus ja sisu, eesmärgiga aidata ühiselt kaasa UNHCRi ülemaailmsete ümberasustamisvajaduste rahuldamisele.*

Artikkel 5

Vastuvõtmise tingimuste täitmine

1. *Ümberasustamise eesmärgil täidavad vastuvõtmise tingimusi järgmised kolmanda riigi kodanikud või kodakondsuseta isikud, tingimusel et nad kuuluvad samuti vähemalt ühte lõike 3 punktis a osutatud kategooriasse:*
 - a) *■ kolmanda riigi kodanikud ■ , kes põhjendatult kartes rassilist, usulist, rahvusel, poliitilistel vaadetel või teatavasse sotsiaalsesse rühma kuulumisel põhinevat tagakiusamist, nagu on määratletud määruse (EL) .../...⁺ artiklis 10, viibivad väljaspool oma kodakondsusjärgset riiki ning ei saa või kõnealuse kartuse tõttu ei taha saada sellelt riigilt kaitset ■ , või kodakondsuseta isikud, kes samadel põhjustel väljaspool varasemat alalist elukohariiki viibides ei saa või kõnealuse kartuse tõttu ei taha sellesse riiki tagasi pöörduda, või*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE- CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

- b) kolmanda riigi kodanikud, kes viibivad väljaspool kodakondsusjärgset riiki, või kodakondsuseta isikud, kes viibivad väljaspool varasemat alalist elukohariiki, ja kellega seoses on ilmnenu põhjendatud alus arvata, et asjaomased isikud seisaksid oma päritoluriiki või kodakondsuseta isikute puhul varasemasse alalisse elukohariiki tagasipöördumisel ■ silmitsi reaalse ohuga kannatada tõsist kahju, nagu on määratletud määruse (EL) .../...⁺ artiklis 15, ning kes ei saa ■ või kõnealuse ohu tõttu ■ ei taha anda ennast selle riigi kaitse alla ■ .

Selliste isikute puhul, kellele muud ÜRO organid või asutused kui UNHCR on lõpetanud mingil põhjusel kaitse või abi andmise, ilma et nende seisund oleks kooskõlas ÜRO Peaassamblee asjaomaste resolutsioonidega lõplikult kindlaks määratud, loetakse käesolevas lõikes sätestatud vastuvõtmise kriteeriumid täidetuks.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE- CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

2. *Humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise eesmärgil täidavad vastuvõtmise tingimusi järgmised kolmanda riigi kodanikud või kodakondsuseta isikud, tingimusel et vähemalt esialgse hinnangu alusel kuuluvad nad samuti vähemalt ühte lõikes 3 osutatud kategooriasse:*

- a) *kolmanda riigi kodanikud, kes põhjendatult kartes rassilist, usulist, rahvusel, poliitilistel vaadetel või teatavasse sotsiaalsesse rühma kuulumisel põhinevat tagakiusamist, nagu on määratletud määruse (EL) .../...⁺ artiklis 10, viibivad väljaspool kodakondsusjärgset riiki ning ei saa või kõnealuse kartuse tõttu ei taha saada sellelt riigilt kaitset, või kodakondsuseta isikud, kes samadel põhjustel väljaspool varasemat alalist elukohariiki viibides ei saa või kõnealuse kartuse tõttu ei taha sinna tagasi pöörduda, või*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE- CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

- b) kolmanda riigi kodanikud, kes viibivad väljaspool kodakondsusjärgset riiki, või kodakondsuseta isikud, kes viibivad väljaspool varasemat alalist elukohariiki, ja kellega seoses on ilmnenu põhjendatud alus arvata, et asjaomased isikud seisaksid oma päritoluriiki või kodakondsuseta isikute puhul varasemasse alalisse elukohariiki tagasipöördumisel silmitsi reaalse ohuga kannatada tõsist kahju, nagu on määratletud määruse (EL) 2024/...⁺ artiklis 15, ning kes ei saa või kõnealuse ohu tõttu ei taha anda ennast selle riigi kaitse alla.

Selliste isikute puhul, kellele muud ÜRO organid või asutused kui UNHCR on lõpetanud mingil põhjusel kaitse või abi andmise, ilma et nende seisund oleks kooskõlas ÜRO Peaassamblee asjaomaste resolutsioonidega lõplikult kindlaks määratud, loetakse käesolevas lõikes sätestatud vastuvõtmise kriteeriumid täidetuks.

I

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE- CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

3. **Kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik peab käesoleva artikli kohaste vastuvõtmise tingimuste täitmiseks samuti kuuluma vähemalt ühte järgmisse kategooriasse:**

- a) ebasoodsas olukorras isikud, kes on
 - i) riskigruppi kuuluvad naised ja tütarlapsed;
 - ii) **alaealised**, sealhulgas saatjata **alaealised**;
 - iii) vägivalla ■ või piinamise, sealhulgas sool **või seksuaalsel sättumusel** põhineva vägivalla või piinamise ohvrid;
 - iv) isikud, kes vajavad õiguslikku ja/või füüsilist kaitset, **sealhulgas kaitset välja- või tagasisaatmise eest**;
 - v) meditsiiniabi vajavad isikud ■, **sealhulgas juhul, kui elupäästev ravi ei ole kättesaadav riigis, kuhu nad on olnud sunnitud ümber asuma**;
 - vi) puuetega **inimesed**;
 - vii) isikud, **kelle jaoks ei ole ettenähtavaid alternatiivseid püsivaid lahendusi, eriti pikaleveninud pagulasolukorras olevad isikud**;

- b) *humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise korral* liikmesriigis seaduslikult elavate kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute **■** *või liidu kodanike lõikes 4* osutatud pereliikmed.

4. *Perekonna ühtsuse tagamiseks täidavad vastuvõtmise tingimusi ka järgmised vastuvõetavate kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute pereliikmed:*

- a) abikaasa või asjaomase isikuga püsivas suhtes olev vabaabielukaaslane, kui asjaomase liikmesriigi õiguse või tava kohaselt koheldakse vabaabielupaare kolmanda riigi kodanikke või kodakondsuseta isikuid käsitlevate õigusaktide alusel võrdväärselt abielus paaridega;
- b) alaealised lapsed **■**, tingimusel et need lapsed ei ole abielus, sõltumata sellest, kas nad on sündinud abielust või väljaspool abielu või *liikmesriigi* õiguse tähenduses lapsendatud *või tunnustatud*;
- c) isa, ema või muu täiskasvanu, kes vastutab vallalise alaealise **■** eest vastavalt *asjaomase* liikmesriigi õigusele või tavadele;
- d) õed või vennad **■**;

- e) kolmanda riigi kodanikud või kodakondsuseta isikud **■**, kes on sõltuvad oma lastest, vanematest **või muudest pereliikmetest** raseduse, vastsündinud lapse, raske vaimse või kehalise haiguse, raske puude või kõrge vanuse tõttu, tingimusel et peresidemed olid olemas päritoluriigis, et laps või vanem **või muu pereliige** on võimeline sõltuva isiku eest hoolt kandma ja et asjaomased isikud kinnitavad oma soovi kirjalikult.

■

Käesoleva lõike kohaldamisel peavad liikmesriigid võtma igakülgsest arvesse lapse huve. Kui kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik on abielus alaealine, kes ei ole koos oma abikaasaga, võib alaealise huvid lugeda seotuks alaealise vanemate perekonnaga.

Artikkel 6

Vastuvõtmisest keeldumise põhjused

1. **Käesoleva määruse alusel keeldutakse** järgmiste kolmanda riigi kodanike ja kodakondsuseta isikute **vastuvõtmisest**:
 - a) ■ isikud ■, kelle puhul on selle riigi pädevad asutused, kuhu isik on asunud elama, tunnistanud, et isikul ■ on kõnealuse riigi kodakondsusega seotud õigused ja kohustused või nendega **samaväärsed** õigused ja kohustused ■ ;
■
 - b) isikud, kelle puhul on piisavalt alust arvata, et nad on:
 - i) pannud toime rahuvastase kuriteo, sõjakuriteo või inimsusvastase kuriteo, nagu need on määratletud rahvusvahelistes õigusaktides, millega nähakse ette selliseid kuritegusid käsitlevad sätted;
 - ii) pannud toime raske kuriteo;

iii) olnud süüdi tegudes, mis on vastuolus ÜRO põhikirja preambulis ning artiklites 1 ja 2 sätestatud ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega;

- c) isikud, kelle puhul on piisavalt alust arvata, et nad kujutavad endast ohtu ümberasustamisjuhtumit ■ läbi vaatava liikmesriigi kogukonnale, avalikule korrale, julgeolekule või rahvatervisele ■ ;
- d) isikud, kelle kohta on Schengeni infosüsteemi või mõne liikmesriigi riiklikku andmebaasi sisestatud hoiatusteadete sisenemise keelamiseks;

■

- e) isikud, kellele ■ liikmesriigid on *andnud rahvusvahelise kaitse või riigisisese õiguse alusel staatuse humanitaarsetel põhjustel, nagu on osutatud artikli 2 punkti 3 alapunktis c; ■*

- f) isikud, kelle *vastuvõtmisest* liikmesriik on *vastuvõtmisele* eelnenud *kolme* aasta jooksul keeldunud kooskõlas käesoleva lõigu *punktiga c või d*.

I

Esimese lõigu punkti b kohaldatakse ka isikute suhtes, kes kihutavad selles nimetatud kuritegusid või tegusid toime panema või muul moel osalevad nende toimepanemises.

2. *Keelduda* võib järgmiste kolmanda riigi kodanike ja kodakondsuseta isikute *vastuvõtmisest*:
- a) *isikud, kes vastuvõtmisele eelnenud kolme aasta jooksul ei ole andnud nõusolekut enda vastuvõtmiseks konkreetseesse liikmesriiki või on oma nõusoleku tagasi võtnud, nagu on osutatud artiklis 7, tingimusel et neile on teatatud sellise tagasivõtmise tagajärgedest kooskõlas artikli 9 lõike 4 punktiga b;*
 - b) *isikud, kes on pannud toime ühe või mitu lõike 1 esimese lõigu punkti b kohaldamisalast välja jäävat kuritegu, mille toimepanemise eest vastuvõtmisjuhtumit läbivaatavas liikmesriigis ette nähtud maksimumkaristus on vähemalt üheaastane vabadusekaotus, välja arvatud juhul, kui süüdistuse esitamine või karistuse täitmisele pööramine on aegunud, või juhul, kui sellise kuriteo eest on süüdi mõistetud, ent andmed sellise süüdimõistmise kohta oleks vastuvõtmisjuhtumit läbivaatava liikmesriigi õiguse kohaselt riiklikust karistusregistrist kustutatud;*

- c) *isikud, kes keelduvad osalemast artikli 9 lõikes 22 osutatud lahkumiseelses tutvustavas programmis;*
- d) *isikud, kellele liikmesriik ei saa pakkuda piisavat tuge, mida nad oma ebasoodsa olukorra tõttu vajavad.*

3. *Käesolevas artiklis sätestatud põhjuseid kohaldatakse tingimusel, et nende rakendamine ei põhjusta diskrimineerimist muu hulgas soo, rassi, nahavärvuse, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu.*

Artikkel 7

Nõusolek

- 1. Artiklis 9 sätestatud vastuvõtmismenetlust kohaldatakse kolmanda riigi kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes, kes on andnud nõusoleku enda vastuvõtmiseks ja kes ei ole nõusolekut seejärel tagasi võtnud, sealhulgas keeldudes enda vastuvõtmisest konkreetsesse liikmesriiki.*
- 2. Kui kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik ei esita kättesaadavaid andmeid või teavet, mida on vaja artikli 9 lõikes 3 sätestatud menetluse läbiviimiseks, või ei saabu artikli 9 lõikes 6 sätestatud isiklikule vestlusele, võib selle isiku käesoleva artikli lõikes 1 osutatud nõusolekut vastuvõtmiseks käsitada kaudselt tagasivõetuna, välja arvatud juhul, kui teda ei teavitatud vastavalt artikli 9 lõikele 4, kui ta täidab kohustused mõistliku aja jooksul või kui ta suudab tõendada, et andmete või teabe esitamata jätmine või isiklikule vestlusele mittesaabumine oli tingitud temast sõltumatutest asjaoludest.*

Artikkel 8

Liidu ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kava

1. Komisjoni ettepaneku alusel võtab nõukogu *rakendusaktiga* vastu liidu *ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kaheaastase kava* (edaspidi „liidu kava“) sellel aastal, mis eelneb *kaheaastasele ajavahemikule*, mille jooksul nimetatud kava rakendatakse.

Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti viivitamata liidu kava eelnõu ettepanekust ning nõukogu hoiab Euroopa Parlamenti regulaarselt kursis liidu kava vastuvõtmise menetluse edenemisega.

Nõukogu teavitab Euroopa Parlamenti ja komisjoni viivitamata liidu kava lõplikust eelnõust. Selle vastuvõtmisel edastab nõukogu liidu kava viivitamata Euroopa Parlamendile.

2. *Käesoleva artikli rakendamisel võtavad nõukogu ja komisjon igakülselt arvesse artikli 11 alusel loodud kõrgetasemelise ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise komitee koosolekute tulemusi ning UNHCRi ülemaailmsete ümberasustamisvajaduste prognoosi.*

3. Liidu kavas esitatakse:

- a) liikmesriikide territooriumile vastu võetavate isikute koguarv, märkides vastavalt nende isikute osakaalu, kes tuleb ümber asustada, humanitaarsetel põhjustel vastu võtta ja erakorraliselt vastu võtta, kusjuures nende isikute osakaal, kes tuleb ümber asustada, ei ole väiksem kui umbes 60 % vastuvõetavate isikute koguarvust;*
- b) liikmesriikide kavas osalemise üksikasjad ja nende panused vastuvõetavate isikute koguarvust ning kooskõlas käesoleva lõike punktiga a nende isikute osakaal, kes tuleb ümber asustada, humanitaarsetel põhjustel vastu võtta ja erakorraliselt vastu võtta, võttes täielikult arvesse artikli 11 alusel loodud kõrgetasemelisele ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise komiteele liikmesriikide poolt esitatud teavet;*
- c) täpsed andmed piirkondade või kolmandate riikide kohta, kust ümberasustamine või humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmine toimub vastavalt artiklile 4.*

4. ■ Liidu *kavas võidakse vajaduse korral* esitada:

■
a) *liidu kava kohaldamisalasse kuuluvate kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute konkreetse rühma või konkreetsete rühmade kirjeldus;*

■
b) *liikmesriikide vahelise kohapealse koordineerimise ja praktilise koostöö kord, mida toetab* varjupaigaamet *kooskõlas artikliga 10,* ■ *ning vastav kord kolmandate riikide, UNHCRi ja muude asjaomaste partneritega* ■ .

■
5. *Erakorralist vastuvõtmist kohaldatakse olenemata piirkonnast või kolmandast riigist, kust ümberasustamine või humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmine toimub.*

6. *Kui see on vajalik uute asjaolude tõttu, näiteks ettenägematu humanitaarkriis, mis leiab aset mujal kui liidu kavas osutatud piirkondades või kolmandates riikides, siis asjakohasel juhul muudab nõukogu komisjoni ettepanekul liidu kava, näiteks lisab piirkonnad või kolmandad riigid nende hulka, kust vastuvõtmine artikli 4 kohaselt toimub.*

Artikkel 9

Vastuvõtmismenetlus

1. *Ümberasustamise korral esitavad liikmesriigid liidu kava rakendamisel UNHCRile taotluse suunata neile kolmanda riigi kodanikke või kodakondsuseta isikuid.*

Humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise korral võivad liikmesriigid liidu kava rakendamisel esitada varjupaigaametile, UNHCRile või muule asjaomasele rahvusvahelisele organile taotluse suunata neile kolmanda riigi kodanikke või kodakondsuseta isikuid ■ .

2. **Liikmesriik** hindab, kas lõikes 1 osutatud kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik kuulub liidu **kava** kohaldamisalasse.

Liikmesriik võib eelistada ■ sellist kolmanda riigi kodanikku või kodakondsuseta isikut, ■

- a) kellel on peresidemed liikmesriigis seaduslikult elavate kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikutega või liidu kodanikega;
- b) kellel on **tõendatud** sotsiaalsed ■ sidemed ■ või muud omadused, mis võivad hõlbustada integratsiooni ■ **vastuvõtmismenetlust läbiviivas** liikmesriigis, **sealhulgas vastav keeleoskus** või **varasem elukoht selles liikmesriigis**;
- c) kes vajab erilist kaitset või on ebasoodsas olukorras.

3. Kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku tuvastamise järel registreerib liikmesriik selle isiku kohta, **kes kuulub liidu kava kohaldamisalasse ning kelle puhul** ta kavatseb **vastuvõtmismenetluse** läbi viia, järgmise teabe:

- a) kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku nimi, sünniaeg, sugu ja kodakondsus ■ ;

■

- b) kolmanda riigi kodaniku **või kodakondsuseta isiku** isikut tõendava või reisidokumendi liik ja number ning
- c) registreerimise kuupäev ja koht ning registreerimise läbi viinud asutus.

Registreerimise ajal võidakse koguda ka muid andmeid, mis on vajalikud lõigete 6 ja 9 rakendamiseks.

4. Liikmesriigid **teavitavad** kolmanda riigi kodanikke või ■ kodakondsuseta isikuid, **kelle puhul nad vastuvõtmismenetluse läbi viivad, järgmisest:**

- a) **vastuvõtmismenetluse eesmärgid ja eri etapid;**
- b) **tagajärjed, mis tulenevad artiklis 7 osutatud nõusoleku tagasivõtmisest ning keeldumisest osaleda käesoleva artikli lõikes 22 osutatud lahkumiseelses tutvustavas programmis.**

5. *Liikmesriigid annavad kolmanda riigi kodanikele või kodakondsuseta isikutele, kelle puhul nad vastuvõtmismenetluse läbi viivad, nende isikuandmete kogumise ajal kirjalikult ja vajaduse korral suuliselt teabe, mida nad määruse (EL) 2016/679 kohaselt peavad andma. See teave esitatakse kokkuvõtlikult, selgelt, arusaadavalt ja lihtsasti kättesaadavas vormis, kasutades selget ja lihtsat keelt, mis on kohandatud alaealiste ja erivajadustega isikute vajadustele, ning keeles, millest kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik aru saab või millest arusaamist võib temalt mõistlikult eeldada.*
6. *Liikmesriigid hindavad, kas kolmanda riigi kodanikud või kodakondsuseta isikud, kelle puhul nad vastuvõtmismenetluse läbi viivad, täidavad artiklis 5 sätestatud vastuvõtmise tingimusi ja kas nende suhtes ei kehti* ■ *artiklis 6* ■ *sätestatud keeldumise põhjused.*

Liikmesriigid viivad kõnealuse hindamise läbi *eelkõige* dokumentaalsete tõendite alusel, tuginedes asjakohasel juhul UNHCRi teabele kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute pagulaseks kvalifitseerumise kohta, või isikliku vestluse põhjal või neid kahte kombineerides.

7. *Ümberasustamise korral* esitavad liikmesriigid *UNHCRile* taotluse hinnata täielikult, kas kolmanda riigi kodanikud või kodakondsuseta isikud, kelle suhtes kohaldatakse vastuvõtmismenetlust:

- a) kuuluvad liidu kava kohaldamisalasse;
- b) kuuluvad mõnda artikli 5 lõike 3 punktis a sätestatud ebasoodsa olukorra kategooriasse või neil on peresidemed kooskõlas artikli 5 lõikega 4, ning sellise hinnangu põhjendused;
- c) kvalifitseeruvad pagulasteks Genfi konventsiooni artikli 1 tähenduses.

Liikmesriigid võivad nõuda lõike 2 teises lõigus sätestatud kriteeriumide arvessevõtmist.

8. *Humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise korral* võivad liikmesriigid esitada taotluse, et *UNHCR* hindaks seda, kas *UNHCRi* poolt neile suunatud kolmanda riigi kodanikud või kodakondsuseta isikud:

- a) kvalifitseeruvad pagulasteks Genfi konventsiooni artikli 1 tähenduses;

- b) kuuluvad mõnda artikli 5 lõike 3 punktis a sätestatud ebasoodsa olukorra kategooriasse või neil on peresidemed kooskõlas artikli 5 lõike 3 punktiga b.*

Samuti võivad liikmesriigid nõuda lõike 2 teises lõigus sätestatud kriteeriumide arvessevõtmist.

- 9. Liikmesriigid teevad otsuse kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute vastuvõtmise kohta lõikes 6 osutatud hindamise alusel võimalikult kiiresti ja hiljemalt seitsme kuu möödumisel registreerimise kuupäevast. Liikmesriigid võivad nimetatud tähtaega pikendada kuni kolme kuu võrra, kui tegemist on keeruliste faktiliste või õiguslike asjaoludega.*
- 10. Erakorralise vastuvõtmise korral teevad liikmesriigid otsuse võimalikult kiiresti ja püüavad seda teha hiljemalt ühe kuu möödumisel registreerimise kuupäevast.*

11. Liikmesriigid lõpetavad vastuvõtmismenetluse, kui kolmanda riigi kodanikud või kodakondsuseta isikud on artiklis 7 osutatud nõusoleku tagasi võtnud.

Liikmesriik võib vastuvõtmismenetluse lõpetada järgmistel asjaoludel:

- a) kui ta leiab, et tema poolt vastu võetud kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute koguarv ületab talle liidu kavas ette nähtud panust;***
- b) kui ta otsustab anda lõike 2 punkti c kohaselt eelise kolmanda riigi kodanikele või kodakondsuseta isikutele;***
- c) kui ta leiab, et ei saa pidada kinni lõikes 9 osutatud tähtaegadest temast mitteolenevatel põhjustel.***

Kui määruse (EL) 2016/679 V peatükist ei tulene teisiti, edastatakse menetluse lõpetamise põhjus UNHCRile, kui see on vajalik selleks, et UNHCR saaks täita oma ülesannet suunata kolmanda riigi kodanikud või kodakondsuseta isikud liikmesriikidesse või kolmandatesse riikidesse kooskõlas käesoleva määruse või oma volitustega, välja arvatud juhul, kui suunamata jätmine on ülekaalukalt avalikes huvides.

12. Liikmesriigid säilitavad nende isikute, kellele nad annavad rahvusvahelise kaitse või riigisisese õiguse alusel humanitaarsetel põhjustel staatuse kooskõlas käesoleva määrusega, isikuandmeid *viis* aastat alates *registreerimise* kuupäevast. *Isikute puhul, kelle vastuvõtmisest keelduti mõnel artikli 6 lõike 1 esimese lõigu punktis f osutatud alusel, säilitatakse asjaomaseid andmeid kolm aastat alates kuupäevast, mil vastuvõtmise kohta tehti negatiivne otsus.*

Liikmesriigid kustutavad andmed *kohaldatava tähtaja* möödumisel. Liikmesriigid kustutavad andmed, mis on seotud isikuga, kes on saanud ükskõik millise liikmesriigi kodakondsuse enne selle tähtaja möödumist, kohe kui ■ nad saavad teada, et asjaomane isik on sellise kodakondsuse saanud.

Kui liikmesriik lõpetab vastuvõtmismenetluse vastavalt lõike 11 esimesele lõigule, säilitab ta asjaomase isikuga seotud andmeid kolm aastat alates menetluse lõpetamise kuupäevast.
Kui liikmesriik lõpetab vastuvõtmismenetluse vastavalt lõike 11 teisele lõigule, kustutab ta asjaomase isikuga seotud andmed menetluse lõpetamise kuupäeval.

13. *Kui liikmesriigi poolt lõike 9 kohaselt tehtud otsus on negatiivne* ■ , siis asjaomast kolmanda riigi kodanikku või kodakondsuseta isikut sellesse *liikmesriiki* vastu ei võeta.

Kui määruse (EL) 2016/679 V peatükist ei tulene teisiti, edastatakse negatiivse otsuse põhjus UNHCRile, kui see on vajalik selleks, et UNHCR saaks täita oma ülesannet suunata kolmanda riigi kodanikud või kodakondsuseta isikud liikmesriikidesse või kolmandatesse riikidesse kooskõlas käesoleva määruse või oma volitustega, välja arvatud juhul, kui mittesuunamine on ülekaalukalt avalikes huvides.

Iga liikmesriik, kes on teinud esimeses lõigus osutatud negatiivse otsuse, võib nõuda, et teine liikmesriik konsulteeriks temaga sel ajal, kui see teine liikmesriik ümberasustamisjuhtumit läbi vaatab.

14. *Kui liikmesriigi poolt lõike 9 kohaselt tehtud otsus on positiivne, kohaldatakse lõikeid 15–22 enne või pärast asjaomase isiku sisenemist liikmesriigi territooriumile.*
15. *Käesoleva artikli lõikes 14 osutatud liikmesriik teeb kõnealuse lõike kohaselt otsuse anda asjaomasele kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule pagulasseisund, kui ta kvalifitseerub pagulaseks, või täiendava kaitse seisund, kui asjaomasel kolmanda riigi kodanikul või kodakondsuseta isikul on õigus täiendavale kaitsele.* ■

Sellisel otsusel on sama mõju nagu määruse (EL) .../...⁺ artiklis 13 või 18 osutatud pagulasseisundi või ... täiendava kaitse seisundi andmise otsusel pärast seda, kui asjaomane isik on sisenenud liikmesriigi territooriumile.

Liikmesriigid võivad anda alalisi või piiramata tähtajaga elamislube soodsamatel tingimustel kooskõlas nõukogu direktiivi 2003/109/EÜ¹² artikliga 13.

16. *Kui on tegemist asjaomase kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku artikli 5 lõike 4 kohase pereliikmega, kes ise ei kvalifitseeru rahvusvahelise kaitse saamiseks, teeb käesoleva artikli lõikes 14 osutatud liikmesriik otsuse anda talle kõnealuse lõike kohaselt elamisluba.*

Sellisel otsusel on sama mõju nagu määruse (EL) .../...⁺ artikli 23 lõikes 1 osutatud elamisloa andmise otsusel pärast seda, kui asjaomane isik on sisenenud liikmesriigi territooriumile.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE- CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

¹² Nõukogu 25. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/109/EÜ pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanike staatuse kohta (ELT L 16, 23.1.2004, lk 44).

17. *Humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise korral võib käesoleva artikli lõikes 14 osutatud liikmesriik anda kõnealuse lõike kohaselt rahvusvahelise kaitse või, ilma et see piiraks õigust taotleda rahvusvahelist kaitset, anda liikmesriigi õiguse alusel humanitaarsetel põhjustel staatuse, millega tagatakse õigused ja kohustused, mis on samaväärsed määruse (EL) .../...⁺ artiklites 20–26 ja 28–35 sätestatud täiendava kaitse saajate õiguste ja kohustustega.*

Selline otsus jõustub pärast seda, kui asjaomane isik on sisenenud liikmesriigi territooriumile.

18. *Kui on tegemist asjaomase kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku artikli 5 lõike 4 kohase pereliikmega, kes ise ei kvalifitseeru rahvusvahelise kaitse või liikmesriigi õiguse alusel humanitaarsetel põhjustel staatuse saamiseks, nagu on osutatud artikli 2 punkti 3 alapunktis c, teeb käesoleva artikli lõikes 14 osutatud liikmesriik kõnealuse lõike kohaselt otsuse anda talle elamisluba.*

Sellisel otsusel on sama mõju nagu määruse (EL) .../...⁺ artikli 23 lõikes 1 osutatud elamisloa andmise otsusel pärast seda, kui asjaomane isik on sisenenud liikmesriigi territooriumile.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE- CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

19. *Käesoleva artikli lõikes 14 osutatud liikmesriik või artikli 10 lõike 3 kohaselt liikmesriigi nimel tegutsev asjaomane partner teavitab kõnealuse lõike kohaselt asjaomaseid kolmanda riigi kodanikke või kodakondsuseta isikuid igast käesoleva artikli lõigete 15 ja 17 kohaselt tehtud otsusest.*

Kui selline otsus tehti enne, kui asjaomane isik sisenes liikmesriigi territooriumile, võib teavitamine toimuda alles pärast territooriumile sisenemist.

20. *Käesoleva artikli lõikes 14 osutatud liikmesriik teeb kõnealuse lõike kohaselt kõik selle tagamiseks, et tema territooriumile sisenemine toimub niipea kui võimalik ja hiljemalt 12 kuu möödumisel otsuse tegemise kuupäevast.*

Erakorralise vastuvõtmise korral tagab liikmesriik kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku kiire üleandmise pärast lõike 9 kohase positiivse otsuse tegemise kuupäeva.

21. Käesoleva artikli lõikes 14 osutatud liikmesriik pakub kõnealuse lõike kohaselt **vajaduse korral** võimalust võtta enda kanda reisikorralduste tegemine, mis hõlmab arstlikku kontrolli reisikõlblikkuse kindlakstegemiseks ■ , ja tagab tasuta transpordi oma territooriumile, sealhulgas vajaduse korral hõlbustab sellisest kolmandast riigist lahkumise menetlusi, kust kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik vastu võetakse.

Kui liikmesriik teeb reisikorraldused vastavalt esimesele lõigule, võtab ta arvesse asjaomaste isikute konkreetseid vajadusi, mis tulenevad nende võimalikust ebasoodsast olukorrast.

22. *Võimaluse korral pakub lõikes 14 osutatud liikmesriik kõnealuse lõike kohaselt asjaomastele kolmanda riigi kodanikele või kodakondsuseta isikutele **tasuta ja hõlpsasti kättesaadavaid** lahkumiseelseid tutvustavaid programme, mis võivad sisaldada teavet nende õiguste ja kohustuste kohta, keelekursusi ja teavet liikmesriigi sotsiaalse, kultuurilise ja poliitilise olukorra kohta.*

Kui selliseid tutvustavaid programme ei ole võimalik pakkuda, annavad liikmesriigid kolmanda riigi kodanikele või kodakondsuseta isikutele vähemalt teavet nende õiguste ja kohustuste kohta.

23. *Isikuandmeid, mida liikmesriik käesoleva artikli kohaselt töötleb, ei edastata ega tehta kättesaadavaks ühelegi kolmandale riigile, rahvusvahelisele organile või eraõiguslikule üksusele, mis asub liidus või kolmandas riigis, muudel kui käesolevas artiklis sätestatud juhtudel.*
24. *Liikmesriigid edastavad käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate isikute andmed kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/...¹³⁺ artikliga 18.*

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2024/..., millega kehtestatakse biomeetriliste andmete võrdlemise Eurodac-süsteem Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) 2024/... ja (EL) 2024/... ning nõukogu direktiivi 2001/55/EÜ tõhusaks kohaldamiseks, et tuvastada ebaseaduslikult riigis viibivad kolmanda riigi kodanikud ja kodakondsuseta isikud, ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europolit taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) 2018/1240 ja (EL) 2019/818 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 603/2013 (ELT L ..., ELI: ...).

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE- CONS 15/24 (2016/0132(COD)) sisalduva määruse kuupäev, number, ELT avaldamisviide ja ELI viide.

25. *Liikmesriigid ei tohi üheski menetluse etapis diskrimineerida isikuid nende soo, rassi, nahavärvuse, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu.*

Artikkel 10

Operatiivkoostöö

1. Liidu **■ kava** rakendamise hõlbustamiseks määravad liikmesriigid riiklikud kontaktpunktid ja võivad otsustada nimetada ametisse kontaktametnikud kolmandates riikides.

2. Varjupaigaamet **■** võib liikmesriike toetada *nende käesoleva määruse artikli 9 lõike 1 kohase taotluse korral või juhtudel, kui see on liidu kavas ette nähtud kooskõlas käesoleva määruse artikli 8 lõike 4 punktiga b. Toetus võib hõlmata liikmesriikide vahelise tehnilise koostöö koordineerimist, liikmesriikide abistamist liidu **■** kava rakendamisel, vastuvõtmismenetlust läbiviivate töötajate koolitamist, teabe andmist kolmanda riigi kodanikele või kodakondsuseta isikutele käesoleva määruse artikli 9 lõigete 4, 5 ja 25 kohaselt, taristu jagamise hõlbustamist ja liikmesriikide abistamist koostöö tegemisel kolmandate riikidega vastuvõtmismenetluse läbiviimise eesmärgil* kooskõlas määrusega (EL) 2021/2303 **■**.

Varjupaigaamet võib samuti koordineerida heade tavade vahetamist liikmesriikide vahel käesoleva määruse rakendamise ning ümberasustatud isikute vastuvõtvasse ühiskonda integreerimise eesmärgil.

3. Liidu *kava* rakendamisel ja eelkõige *asjaomaste kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute teavitamisel otsusest, mille liikmesriigid on teinud kooskõlas artikli 9 lõigetega 15 ja 17, ning* lahkumiseelsete tutvustavate programmide ja reisikõlbulikkuse kindlakstegemiseks vajalike arstlike kontrollide läbiviimisel, samuti reisikorralduste ja muude praktiliste korralduste küsimustes võivad liikmesriike abistada *asjaomased* partnerid *liikmesriigi taotluse korral või* kooskõlas liidu *kava* jaoks vastavalt artikli 8 lõike 4 punktile b kehtestatud kohapealse koordineerimise ja praktilise koostöö korraga.

Artikkel 11

Kõrgetasemeline ümberasustamise *ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise* komitee

1. Luuakse kõrgetasemeline ümberasustamise *ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise* komitee (edaspidi „kõrgetasemeline komitee“). Sellesse kuuluvad Euroopa Parlamendi, nõukogu, ■ komisjoni ja liikmesriikide esindajad. ■

Varjupaigaametit, ■ UNHCRi ■ ja Rahvusvahelist Migratsiooniorganisatsiooni *kutsutakse osalema kõrgetasemelise komitee koosolekutel.*

Muid asjaomaseid organisatsioone, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioone, võidakse kutsuda kõrgetasemelise komitee koosolekutel osalema nende eksperditeadmiste valdkonnas.

Islandi, Liechtensteini, Norra ja Šveitsi esindajad kutsutakse kõrgetasemelise komitee koosolekutel osalema, kui nad on andnud märku oma kavatsusest liidu kava rakendamises osaleda.

2. Kõrgetasemelise komitee koosolekuid juhatab komisjon. Selle koosolekud toimuvad vähemalt kord aastas ja iga kord, kui see on vajalik, komisjoni kutsel või liikmesriigi *või Euroopa Parlamendi* taotlusel.

3. Kõrgetasemeline **■** komitee *annab komisjonile nõu* küsimustes, mis on seotud liidu raamistiku rakendamisega, *sealhulgas vastuvõetavate isikute soovitatud arvu ning piirkondade ja kolmandate riikide kohta, kust vastuvõtmine toimub, võttes arvesse UNHCRi ülemaailmsete ümberasustamisvajaduste prognoosi. Kõrgetasemeline komitee võib anda soovitusi.*

Komisjon avaldab kõrgetasemelise komitee koosolekute protokollid, välja arvatud juhul, kui selline avaldamine kahjustaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1049/2001¹⁴ artiklis 4 sätestatud avaliku või erahuvi kaitset.

4. *Komisjon konsulteerib kõrgetasemelise komiteega ning võtab arvesse kõrgetasemelise komitee koosolekute tulemusi liidu raamistiku rakendamisega seonduvates küsimustes.*

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (ELT L 145, 31.5.2001, lk 43).

5. *Käesoleva artikli kohaste kõrgetasemelise komitee koosolekute tulemusel kutsub komisjon liikmesriike üles esitama üksikasjad nende osalemise ja vabatahtlikkuse alusel antava panuse kohta vastuvõetavate isikute koguarvust, sealhulgas vastuvõtmise liigi ja piirkonnad või kolmandad riigid, kust vastuvõtmine toimub kooskõlas artiklitega 4 ja 8.*
6. *Komisjon kutsub omal algatusel või ühe või mitme liikmesriigi või Euroopa Parlamendi soovitusel kokku kõrgetasemelise komitee koosoleku isikute võimaliku vastuvõtmise arutamiseks artikli 8 lõike 6 alusel, et reageerida uutele asjaoludele, milleks on näiteks ettenägematu humanitaarkriis, mis leiab aset mujal kui liidu kavas loetletud piirkonnas või kolmandas riigis.*
7. *Kõrgetasemeline komitee võib vajaduse korral vastu võtta oma kodukorra.*

I

Artikkel 12

Islandi, Liechtensteini, Norra ja Šveitsi osalemine

Islandit, Liechtensteini, Norrat ja Šveitsi kutsutakse **liidu kava** rakendamises osalema. Sellise osalemise juures võetakse asjakohaselt arvesse käesolevat määrust, eriti seoses **artiklis 9 sätestatud** menetlusega ning **vastuvõetud** isikute õiguste ja kohustustega.

Artikkel 13

Rahaline toetus

Liikmesriikidele antakse ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise jaoks rahalist toetust määruse (EL) 2021/1147 alusel.

Artikkel 14

Määruse (EL) 2021/1147 muutmine

Määrust (EL) 2021/1147 muudetakse järgmiselt.

I

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5) „humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmine“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/...⁺ artikli 2 punktis 3 määratletud humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmine;

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2024/..., millega luuakse liidu ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise raamistik ning muudetakse määrust (EL) 2021/1147 (ELT L ..., ELI:).“;

b) punkt 8 asendatakse järgmisega:

„8) „ümberasustamine“ – määruse (EL) 2024/...⁺⁺ artikli 2 punktis 1 määratletud ümberasustamine;“.

I

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 18/24 (2016/0225(COD)) sisalduva käesoleva määruse number ning esitada joonealuses märkuses nimetatud määruse kuupäev, number, ELT avaldamisviide ja ELI viide.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 18/24 (2016/0225(COD)) sisalduva määruse number.

2) Artikli 19 lõiked 1, 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

- „1. Lisaks käesoleva määruse artikli 13 lõike 1 punkti a kohasele eraldisele saavad liikmesriigid 10 000 euro suuruse summa iga isiku kohta, kes võetakse ümberasustamise teel vastu määrusega (EL) 2024/...⁺ loodud liidu ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise raamistiku alusel.
2. Lisaks käesoleva määruse artikli 13 lõike 1 punkti a kohasele eraldisele saavad liikmesriigid 6000 euro suuruse summa iga isiku kohta, kes võetakse humanitaarsetel põhjustel vastu määrusega (EL) 2024/...⁺ loodud liidu ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise raamistiku alusel või võetakse vastu riikliku ümberasustamiskava alusel.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 18/24 (2016/0225(COD)) sisalduva määruse number.

3. *Lõikes 2 osutatud summat suurendatakse 8000 euronit iga sellise humanitaarsetel põhjustel või riikliku ümberasustamiskava alusel vastu võetud isiku kohta, kes kuulub ühte või mitmesse järgmisse ebasoodsas olukorras olevasse rühma:*
- a) riskigruppi kuuluvad naised ja lapsed;*
 - b) saatjata alaealised;*
 - c) selliste meditsiiniliste vajadustega isikud, mida saab rahuldada üksnes humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise teel;*
 - d) isikud, kes vajavad humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmist seoses õigusliku või füüsilise kaitse vajadustega, sealhulgas vägivalda- või piinamisohvrid.“*

I

Artikkel 15

Hindamine ja läbivaatamine

1. Komisjon esitab *hiljemalt ... [neli aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse, *sealhulgas artikli 9 lõike 2 punkti b kohaldamise kohta, ning liikmesriikide poolt liidu kava rakendamiseks antud panuste kohta kooskõlas artikliga 8, samuti kõikide liikmesriikide püüdluste kohta suurendada oma ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise jõupingutusi selleks, et aidata märkimisväärselt kaasa ülemaailmsete ümberasustamisvajaduste rahuldamisele. Aruandele lisatakse asjakohasel juhul ettepanekud selle eesmärgi saavutamiseks.*
2. Lõike 1 kohaldamisel esitavad liikmesriigid komisjonile ja varjupaigaametile komisjoni aruande koostamiseks vajaliku teabe.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu vaatavad käesoleva määruse komisjoni ettepaneku põhjal *läbi kahe aasta jooksul pärast seda, kui komisjon on lõike 1 kohaselt aruande esitanud, võttes seejuures nimetatud aruannet arvesse.*

Artikkel 16

Jõustumine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Artikli 9 lõiget 24 kohaldatakse alates ... [kuupäev, mil hakatakse kohaldama määruse (EL) 2024/...⁺ artiklit 18].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

....,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE- CONS 15/24 (2016/0132(COD)) sisalduva määruse number.